

Poslanci opozicije, katere je fašistovska vlada s posebnim za sebe prikojenim volilnim redom potisnila ob steno, pa ne verjamejo napovedani preureditvi fašistovske stranke. Na narod so izdali proglas, ki razlaga, koliko je Mussolini že vse obljubil, a ni držal, ker muče ali pa ne more vsled premoči popolnoma razdivjanjani ljudi v fašistovski stranki. V Italijo se mora vrniti svoboda in v to svrhu se mora fašistom iztrgati vsaka oblast in sila, ki so si jo z nasiljem prisvojili. Opozicija ne more sodelovati v parlamentu in potrebno je, da se narod ponovno izjavi pri volitvah in sicer v popolnem redni in svobodi, kar je pa pod fašistovskim gospodarstvom popolnoma izključeno.

Z nasiljem so prišli fašisti v najtežje spore z vsemi, ki so se prvotno fašizma najbolj oklepali. Vojni invalidi in vojni udeleženci so fašizmu napovedali boj, ker so ga temeljito spoznali za najhujšega izkoriščevalca vojnih žrtev in zaslug italijanskega naroda. To spoznanje zavzema vedno večji obseg in pomeni pravi polom fašizma. Fašizem je spretno izkoristil prirojene italijanske lastnosti, za njim pa mora priti na krmilo stranka, ki bo spravila vneti in oblastni italijanski nacionalizem pod močni vpliv vsečloveških načel. Če pride na površje zopet katoliška ljudska stranka, ki je bila pred fašistovskim nasiljem zelo močna, bo to prava sreča za Italijo.

Politični ogled.

Država SHS.

PP volilna vlada ima polne roke dela z volilnimi pravicami. Med zavezniki, to je med radikali in samostojnimi demokrati pa glede volilnih priprav ne more priti do pravega sporazuma. Radikalna stranka ne more pripravljati Pribečeviču in njegovi skupini pot do mandatov, Pribečevič ima pa glede oblasti tako velike oči in grabežljive roke, da odvrta veliko večino radikalov, ki se dobro zavedajo, da jim je zavezništvo s Pribečevičem samo v škodo. Ko je zadnjič zboroval radikalni poslanski klub, so proti Pribečeviču izražali posebno mrzno radikalno iz Vojvodine. Tem ni prav, da ima Pribečevičeva skupina s 15 poslanci kar pet mest v vladi, dočim vojvodinski radikali, njih 20 po številu, nimajo niti enega ministra. Vojvodinski radikali so še posebej zahtevali, naj kandidirajo v Vojvodini samo domačini in ne kandidati iz Srbije. Vsi prečanski radikali so pa povdarjali, da se radikalna stranka ne sme dati voditi od Pribečevičevih ljudi.

Davidovičevi demokrati so imeli v Beogradu že dvoje zelo važnih in dobro uspešnih zborovanj. Prvo je bilo zapušniško, a se je ob tisočeri množici poslušalcev pretvorilo v veličasten shod. Ljuba Davidovič je govoril iskreno za sporazum, odločno in ogorčeno pa proti Pašičevi politiki in proti korupcionistom, ki s zbirajo okrog Pašiča. Sporazum, kakršnega so hoteli izvesti predstavniki prejšnje vlade, je nekaj trajnega in poštenega. Radikali pa hočejo hajduški sporazum. Pravi sporazum se ustvarja v enakopravnosti, poštenju in pravici, radikali pa mislijo, da se da sporazum na hitro napraviti tudi s silo, kakor ropar, ki žrtvi orožje nastavi na prsa z zahtevo: denar ali pa življenje in se žrtev končno odloči rajši dati prvo kot pa drugo. Tudi na drugem zborovanju glavnega odbora svoje stranke, ki se je vršilo zadnjo nedeljo, je Davidovič iskreno govoril o sporazumu ter obtožil Pašiča kot največjega nasprotnika enakopravnosti in sporazuma med Srbi, Hrvatimi in Slovenci. Približno ob istem času so pa zborovali tudi radikali. Pašič sicer ni prišel, govoril je pa popolnoma v njegovem duhu minister Trifkovič, ki je brez obzirno in jasno označil kot program PP politike stremeljenje za srbsko nadvlado ob pripravljenosti odsepanja (amputacije) Slovencev in Hrvatov, če se na noben način ne bi hoteli pokoriti tej nadvladi.

Avstrijska republika.

Avstrijska vlada je v krizi. Kancelar dr. Seipel je brezuspešno sestavljal novo vlado, potem je pa odklonil ponovne poskuse. Glavni razlogi za to so bili, ker se ni večina krščansko-socialnih mandatarjev pridružila njegovim nazorom o ureditvi finančnega razmerja med Avstrijo kot zvezno celoto in posameznimi pokrajinami, kakor tudi ne glede finančno-centralistične ureditve države. Na konferenci deželnih glavarjev je prišlo do nepremostljivih nasprotij med kancelarjem in glavarji. Deželni glavarji so odklonili zahtevo finančnega ministra, da se naj Avstrija v finančnem oziru upravlja centralistično in da se deželam nakazuje gotovi dohodki. Finančni minister je tudi odklonjal zahtevano finančno avtonomijo občin, mest in dežel. Zvezni kancelar je obvestil o svojem sklepu vodstvo krščansko-socialne stranke s pripombo, da je njegov sklep nepreklicljiv, da obdrži svoj poslanski mandat in da priporoča za svojega naslednika poslanca dr. Rameka.

Nemčija in Rusija.

Te dni so se pričela pogaenja za sklep rusko-nemške trgovske pogodbe. Nemški poslanik grof Brockdorff-Rantzau je rekel pri tej priliki: »Nemški narod vé, da mu je odprta predvsem pot na vzhod in se zaveda pomena tega pota. Nemški narod bo nastopil to pot kot prijatelj Rusije. Če bo Nemčija podpirala Rusijo, Rusija pa Nemčijo, bo s tem dana za svetovni mir najtrdnješa podlaga.«

Razorožitvene konference.

Pred kratkem se je vršila med vladama Zedinjenih držav Severne Amerike in Anglije neobvezna izmenjava misli glede razorožitvene konference. Eno konferenco je nameravalo Društvo narodov, drugo pa Amerika. Sedaj je verjetno, da se bosta obe konferenci vršili. Konferenca

Društva narodov se bo bavila predvsem z razoroževanjem na kopnem, dočim bo po ameriški želji sklicana konferenca predvsem služila pretresu dodatnih predlogov k washingtonski pogodbi. Na slednji bodo napravili poizkus, vključiti v omejitveno klavzulo tudi lažje vojne ladje in letala. Anglija je mnenja, da bo morala sprejeti omejitvene pogoje zlasti Francija, in sicer glede podmorskih čolnov, češ, da se je svetovni položaj že zboljšal.

VPISITE V VOLILNI IMENIK VSE NASE!

Čas za volilne reklamacije do 25. novembra.

Po vseh občinah mnogo naših volilcev ni vpisanih v volilni imenik. Čas za reklamacije poteče prihodnji torek, dne 25. novembra. Občinski uradi po deželi morajo volilne reklamacije sprejeti do 6. ure zvečer.

Reklamirajte takoj vse naše, ki niso vpisani!

Reklamirajte vse vojake, ki se bodo do dne 8. februarja vrnili.

Reklamirajte vse naše mladeniče, ki so 8. novembra 1924 bili stari 21 let.

Reklamirajte vse tiste naše prijatelje, ki 8. novembra bivajo 6 mesecev v občini.

Reklamirajte vse naše državne nastavlence in železničarje, ki so se pred 8. novembrom naselili v našem kraju. Ti-le imajo takoj volilno pravico, četudi ne bivajo šest mesecev v občini.

Izreklamirajte vse umrle in take, ki so se že pred 6 meseci stalno naselili v drugi občini.

Če hočete koga vpisati, izročite občinskemu uradu potrebne dokumente: domovnico ali delavsko knjigo, krstni list ter občinsko potrdilo, da bivajo dotični vsaj šest mesecev v tem kraju. Ako pa hočete koga izbrisati, pa prinesite na občinski urad mrtvaški izpisek, oziroma potrdilo občinskega urada, da biva dotični že 6 mesecev v drugi občini.

Župani naj reklamacije predložijo reklamacijski komisiji (odboru) v razpravo in o sklepih pisмено obvestijo osebe, ki so reklamirale. Sklepe reklamacijske komisije (katere morajo podpisati trije člani občinskega odbora), je treba takoj z vsemi akti poslati okrožni sodniji.

Prosimo naše župane, da se strogo držijo zakona in reklamacije takoj rešijo. Ako kak znanec nima dokumentov, zadostuje, da mu občinski urad izda v volilne svrhe koleka prosto potrdilo, da je naš državljan, star 21 let, in da biva nepretrgoma vsaj 6 mesecev v občini.

Somišljeniki, agitatorji, prijatelji!

V zadnjem trenutku vas opozarjamo: Ne zanesite se, da ste vpisani! Prepričajte se! Poglejte pri občinskem uradu, ali so vsi vaši domači (sinovi, bratje, oče, strici, hlapci, viničarji, delavci, sosedi, prijatelji itd.) v volilnem imeniku!

Pri tokratnih volitvah bo odločeval vsak glas!

Prireditve.

Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo, dne 23. nov., igramo v Društenem domu tridejanko »Užitkarji.« Predstava, združena s proslavo 50letnice pisatelja Meška, se vrši ob treh popoldne po večernicah. Vsečina igre je zanimiva za stare in mlade in je prav primerna za naše kraje. Pred in med igro udarjajo tamburaši in mešani zbor zapoje par pesmi. Pri predstavi sodeluje domačin g. M. Furjan, član Ljudskega odra v Mariboru. Pridite v obilnem številu! Vabimo še posebno sosede-okoličane, ki so ljubitelji poštene zabave in poučnih iger, ki bi radi vedeli, kako je živel, delal in tpeel letošnji slavljencev slovenskega ljudstva, rojak Slovenskih goric, pisatelj in pesnik Ksaver Meško.

Sv. Rupert v Slov. gor. Naš novi »Orliški krožek« priredi v nedeljo, dne 23. t. m., popoldne ob 3. uri, v prostorih stare šole, gledališko predstavo »Goslarica naše ljube Gospe.« Prijatelji mladine in prosvete, pridite in pogledajte si to krasno igro!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Naše Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 23. novembra ob pol 4. uri v Slomškovi dvorani popolnoma novo petdejsko igro »Kmet tožbar«, ki nam jasno dokazuje, kam privedejo kmeta vedne tožbe in kaj rodi sinova ljubezno do očeta. V spored so vpletene tamburaške točke in narodne pesmi »Slovan na dan« in »Planinarica«. Prijatelji poštene ljudske izobrazbe pridite v obilnem številu.

Katoliško prosvetno društvo v Št. Petru pod Sv. gor. slavi dne 8. decembra t. l. blagoslovitev društvene zastave, posvečene slovanskima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu, kojima na čast bodo dne 7. decembra zažigali kresove in bengaličen ogenj. Na praznik dne 8. dec. je ob 5. uri zjutraj budnica po trgu, ob 7. uri slovesen

vhod v župno cerkev, kjer se vrši blagoslovitev zastave, zabijanje žebeljev, pridiga, sv. maša in skupno sv. obhajilo članov. Med sv. mašo igra godba. Po sv. maši se vrši zborovanje društva in delegatov raznih organizacij v kaplaniji in ustanovitev orlovskega odseka. Občinstvo se naproša, da prisloži z izdatnimi prispevki društvu na pomoč, koje dolguje še precejšnjo svoto na društveni zastavi. Kot ljubitelja kmetske mladine sta se izkazala med mnogimi darovalci pred vsem: g. dr. Josip Hohnjec, koji je društvu podaril 1000 kron, in gospa Jozefa Učnik, botra društveni zastavi, koja je poklonila v ta namen 1200 kron. Iskrena hvala!

Dr. Gregorečeva proslava pri Sv. Urbanu pri Ptuj. V nedeljo, dne 9. novembra, je bila pri nas proslava našega rojaka, nedavno umrlega g. dr. Lav. Gregoreca. Cerkevni govor je imel urbanski rojak g. Vinko Poljanec, župnik v Skocjanu na Koroškem in koroški deželni poslanec.

Tedenske novice.

SAMOSTOJNOST NAŠIH OBČIN HOČEJO VZETI.

Naše male in srednje občine hočejo ukiniti in jih združiti v velike. Kdo? Sedanja vlada. Zakaj? Vzeti hočejo nam Slovincem še tisto trohico samostojnosti, ki smo jo imeli. Kako hočejo to napraviti? Občine bi morale v bodoče obsegati 2000 do 5000 prebivalcev. In tem občinam bodo Pašičevi in Pribečevičevi ljudje vsilili svoje komisarje in tajnike. Okrajna glavarstva so že poslala okrajnim zastopom poziv, naj se takoj izjavijo, kako se naj izvrši zlaganje občin. Mariborsko okrajno glavarstvo levi breg je izdalo odlok o tej zahtevi pod št. 28861-24. V tem odloku pravi okrajno glavarstvo, da vlada pripravljata tak zakon, s katerim bi se male občine ukinitile in da je radi tega treba pripraviti vse potrebno.

Če se ta nakana izvrši, potem bodo v hribovitih krajih združili 3 do 5 župnij v eno občino. N. pr. Sv. Lovrenc na Pohorju, Puščavo in Ruše v eno; Tinje, Smartin in Sv. Venčesl v eno občino. V Slovenskih gorah bi n. pr. župniji Sv. Jurij in Sv. Benedikt bile ena občina. Ljudje bi imeli silno daleč do občinskega urada. Pri občini dobijo v tem slučaju glavno besedo, komisarji in tajniki, ki jih bo določala vlada.

Kakor izvemo, bo ogromna večina okrajnih zastopov ugovarjala proti zlaganju občin in proti ukinitvi samostojnosti naših občin.

Lepe reči se nam obetajo pod nasilno vlado Pašič-Pribečevičev. Mi pa pravimo, da drevesa, ki jih ta vlada sadi, ne bodo zrasla do neba. Krivica še nikdar ni končnoveljavno zmagala.

Zopet kuluk in višji davki! Vlada je ustavila vsako državno podporo za okrajne ceste. Slovenci plačujemo 150% deželnih doklad za ceste. Tudi ta denar, ki je samo naš, nam ga nočejo dati nazaj. Kaj Pašičevim in Pribečevičevim in Žerjavovim ljudem mar naše ceste, če ne padajo! Samo, da imajo naš denar. To jim je glavno. Sedaj pošilja gradbena direkcija okrajnim zastopom pozive, da naj zvišajo okrajne doklade, ali pa uvedejo kuluk za vzdrževanje cest. Daleč bomo prišli, če bo sedanja vlada ostala na krmilu. Ljudje božji, premislite vse to, kar se dogaja v novejšem času. Edina rešitev, da pridejo iz teh nesreč, je, da pri prihodnjih volitvah vržemo sedanjo vlado.

Siromaki v občinah Sv. Križ in Rošpoh pri Mariboru, ki so bili prizadeti po hudi toči meseca maja letošnjega leta, dobijo po prizadevanju poslanca Žebota nekaj koruze brezplačno na razpolago. Za Sv. Križ je določeno 3000 kg, a za gornji del Rošpoha (Sv. Urban) 2000 kg. Koruza je določena za uboge viničarje in bajtarje. Vagon s koruzo je že dospel. Za imenovani občini bo razdeljeval koruzo okrajni zastop na nasvet občinskega predstojništva. Ptujski okraj dobi 5000 kg koruze.

Novice od Sv. Križa pri Mariboru. Ko je pretekli teden (v torek) pomagal Jurij Robič seliti Kapuna, viničarja na Minklovi hubi, je padel, sedeč spredaj na težkoobloženem vozu, naprej pod voz, ki mu je polomil prsni koš. Revenuše v mariborski bolnici niso mogli pomagati. Kako pretresljiva je usoda človeka! Kako vesel je še bil mož par tednov poprej, ko je njegov sin obhajal poroko, sedaj ga že krije črna zemlja. Govori se, da ima njegovo smrt na vesti alkohol — Vrli igralci našega prosvetnega društva vabijo prav uljudno vse domačine in vse drage sosede, ki ljubijo poštenu zabavo, naj se ne ustrašijo malenkostnih težav, ki bi jih imeli v nedeljo, dne 23. t. m., k Sv. Križu. Nekaj uric neprisliljene, nepozabljive zabave jim bo poplačalo ves trud obilo! Vabijo vas k zabavnim prireditvi ob treh popoldne: dve teti, ena iz Amerike, druga iz Rusije, zabavati vas hoče, o groza in strah, črni zamorec! Najhuše ga bo pa lomil mutasti muzikant, ki že sedaj pravi, da se boji, da mu bo občinstvo od smeha popokalo. Na vsak način se pripravite na nepričakovane prizore in pridite nas obiskat v obilnem številu!

Cesta Sv. Peter nize Maribora—Nebova—Sv. Lenart. Na vlogo občin Sv. Peter, Grušova itd. za zgradbo okrajne ceste iz Sv. Petra čez Nebovo in Grušovo do Bombeka pri Sv. Marjeti, katero je poslanec Žebot predložil ministarstvu gradjevin in gradbeni direkciji, je dobil mariborski okrajni zastop uradni odgovor od vlade. V tem odgovoru pravi gradbena direkcija, da je vlada pripravljena prispevati 50% k skupnim stroškom te zgradbe, ki bi znašali približno 4½ milijona dinarjev. Okrajni zastop je odgovoril, da je pripravljen prevzeti ostalih 50% stroškov za zgradbo te potrebne cestne zveze. Od vlade in gradbene direkcije je sedaj odvisno, da izvrši, kar je obljubila.